

Arbeidsliv

Nye regler for offentlig tjenestepensjon

Fra 1. januar 2025 er det vedtatt nye regler for offentlig tjenestepensjon.

 JOHN FRAMMER, FORHANDLINGSSJEF OG ADVOKAT I NTF

Endringene vil påvirke alle som er født i 1963 eller senere, og er en del av en større pensjonsreform som har som mål å gjøre pensjonssystemet mer bærekraftig og tilpasset dagens arbeidsmarked.

De nye reglene innebærer blant annet at pensjonsberegningen for offentlige ansatte vil bli mer lik den som gjelder for privat sektor. Pensjonen vil i større grad være knyttet til hvor mye du har tjent i løpet av yrkeslivet, og ikke antall år og stillingsprosent. Det vil også bli mulig å ta ut alderspensjon fra den offentlige tjenestepensjonen tidligere, og fortsatt jobbe helt eller delvis ved siden av.

De nye pensjonsreglene for offentlig ansatte, innebærer flere viktige endringer sammenlignet med de tidligere reglene:

1. Beregning av pensjon:
 - Tidligere regler: Pensjonen ble beregnet basert på antall år i arbeid og stillingsprosent.
 - Nye regler: Pensjonen vil i større grad være knyttet til hvor mye du har tjent i løpet av yrkeslivet, noe som ligner mer på pensjonsordningene i privat sektor.
2. Tidligpensjon (AFP):
 - Tidligere regler: AFP var en tidsbegrenset tidligpensjonsordning som kunne tas ut fra 62 til 67 år, og man måtte redusere arbeidsinnsatsen for å motta AFP.
 - Nye regler: AFP blir et livsvarig tillegg til alderspensjonen, og man kan jobbe så mye man vil ved siden av uten at pensjonen blir redusert.
3. Fleksibilitet i uttak:
 - Tidligere regler: Det var begrensninger på hvor mye man kunne jobbe ved siden av å motta pensjon.
 - Nye regler: Det blir mulig å ta ut alderspensjon fra den offentlige tjenestepensjonen tidligere og fortsatt jobbe helt eller delvis ved siden av.

Det er fortsatt enkelte spørsmål som er uavklarte for dem med særaldersgrenser.

For tannlegene som har særaldersgrense på 65 år, og benytter seg av den, er det noen spesifikke regler og unntak som gjelder:

1. Særalderspåslag:
 - Ved full opptjening får man et særalderspåslag, som er et livsvarig tillegg i pensjonen på 5,8 prosent av sluttlønnen. Full opptjening betyr 30 år i stilling med særaldersgrense. Ved kortere opptjening blir tillegget tilsvarende mindre. Hvis du har jobbet kortere tid, vil tillegget bli redusert tilsvarende. For eksempel, hvis du har jobbet 15 år i en slik stilling, vil du få halvparten av tillegget, altså 2,9 prosent for 65-årsgrensen
2. Tidligpensjon:
 - For personer født i 1963 og 1964 videreføres dagens ordning med tidligpensjon fra 65 år, som tilsvarer 66 % av sluttlønnen. Etter fylte 67 år går man over på tjenestepensjon med særalderspåslag.
3. 85-årsregelen:
 - 85-årsregelen, som tidligere har gitt mulighet til å gå av med pensjon tidligere, fases gradvis ut. For tannlegene og dem med 65-års særaldersgrense er siste årskull med 85-årsregel 1964-kullet.

Disse reglene sikrer at ansatte med særaldersgrense fortsatt kan gå av med pensjon tidligere og få en livsvarig pensjon på nivå med andre offentlig ansatte.

Hvis du jobber lenger enn 30 år i en stilling med offentlig tjenestepensjon, vil det ikke nødvendigvis gi deg høyere tjenestepensjon utover det som allerede er opptjent. Pensjonen vil ikke øke betydelig, men noe. Det er altså ingen særlig belønning eller økning i pensjonen for å jobbe utover 30 år.

Selv om det ikke gir høyere pensjon, kan det fortsatt være mange fordeler ved å jobbe lenger, som å opprettholde en aktiv livsstil, det holder dem mentalt og fysisk aktive, noe som kan bidra til bedre helse og livskvalitet. Og få høyere lønn i de siste årene av yrkeskarriæren gir økonomisk trygghet. Mange finner også glede og mening i arbeidet sitt. Å fortsette og jobbe kan gi en følelse av å være nyttig og bidra til samfunnet.

For dem som er født i 1963 eller 1964

De kan ha to muligheter hvis de ønsker å ta ut pensjon før de er 67 år. Alternativene er:

1. tidligpensjon eller
2. alderspensjon

Tidligpensjon er et alternativ dersom man skal redusere stillingen sin eller slutte helt å jobbe mellom 62 og 67 år.

Ved å velge alderspensjon kan man arbeide så mye man ønsker ved siden av, uten at pensjonen blir redusert. Dette gjelder inntekt både fra offentlig og privat sektor.

På «*Min side*» hos pensjonsleverandøren kan man selv beregne sin alderspensjon.

For å få beregnet tidligpensjon må vedkommende ta kontakt med pensjonsleverandøren og få utført en beregning.

Det er flere foreslåtte endringer i pensjonssystemet som kan tre i kraft i fremtiden:

Blant annet økt aldersgrense for å ta ut alderspensjon i folketrygden. Aldersgrensen vil m.a.o. økes gradvis. For eksempel, for 1964-kullet og yngre, må hvert årskull jobbe én til to måneder lenger enn forrige årskull for å oppnå samme pensjon.

I stedet for dagens vanlige pensjonsalder på 67 år, skal det innføres en *normert pensjonsalder*. Hvert årskull får en egen normert pensjonsalder, og alle vil kunne ta ut alderspensjon fra denne pensjonsalderen. Den nedre aldersgrensen på 62 år for å ta ut alderspensjon, økes altså i takt med den normerte pensjonsalderen.

Pensjonsreformen i Norge startet i 2001 da Stoltenberg I-regjeringen nedsatte Pensjonskommisjonen. Reformen ble gradvis iverksatt fra 2010, med fleksibelt uttak av pensjon fra 2011. Reformen er beregnet å være fullt ut gjennomført i 2025, likevel slik at det ikke er avgjort hvilke yrkesgrupper som i fremtiden skal ha særaldersgrenser.

Spør advokaten

Enerett på logo og klinikknavn

 DAG KIELLAND NILSEN, ADVOKAT I NTF

Spørsmål:

Jeg har i mange år hatt en logo og et klinikknavn som jeg har vært alene om i mitt område. Nå har en kollega startet en klinikk ikke så langt unna, og bruker en logo som likner og et klinikknavn som også er ganske likt. Kunne jeg beskyttet mine rettigheter på noe vis? Er det et poeng at jeg har vært i markedet med dette navnet og logoen i 20 år?

Svar:

Logo og klinikknavn er det et stykke på vei mulig å beskytte som varemerke. Beskyttelse skjer ved registrering hos Patentstyret (<https://www.patentstyret.no/>)

Du betaler et søknadsgebyr for søknad og registrering. En varemerkesøknad koster fra kr 3 800. Registreringen varer i 10 år fra søknadsdatoen og kan fornyes.

Dersom logo og klinikknavn er så unikt at det er mulig å få det beskyttet vil du da ha enerett til bruk av varemerket ditt i hele Norge. Eneretten innebærer at ingen andre kan bruke et varemerke som kan forveksles med ditt, på samme type varer og tjenester som varemerket ditt er registrert for.

Firmanavnet kan også få beskyttelse ved registrering i Foretaksregisteret som sjekker at det ikke er registrert likt navn tidligere.

Selv om du ikke har registrert logo og klinikknavn tidligere kan du ha beskyttelse gjennom innarbeidelse ved at du har brukt disse lenge og er kjent i markedet. Det vil være naturlig å ta kontakt med klinikken du viser til og påpeke likhetene, og at du oppfatter dette som et brudd på dine innarbeidede rettigheter og be om at de endrer på sin logo og klinikknavn.

Eventuelt søksmål må vurderes konkret og av advokat med dette som fagfelt.